

पुत्रं भूःसंज्ञकश्चैव समुत्पादितवानृप । ततो गतागतस्तत्र ब्रह्मा मानसमव्ययं । ११५०
 सोऽप्यनस्त्वये ब्रह्माणमुवाच मानसः सुतः । केरानि किन्ते साहाय्यं ब्रवीतु भगवानिति ।
 ॥ ब्रह्मोवाच ॥ य एष कपिलो नाम ब्रह्मा नारायणस्तथा । वदते त्वं वचस्तत्र तत् कुरुष्व महामते ॥ ११५१
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ब्रह्मणोक्ते तदा सोऽयं भूयश्चावुपस्थितः । शुश्रूषुरस्मि युवयोः किं कुर्माति कृताञ्चलिः ॥
 ॥ परमेश्वरावुचतुः ॥ यन् सत्यमचरं ब्रह्म क्षष्टादशविधं स्मृतं । यस्त्यममृतश्चैव परन्तत् समनुसर ॥
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एतद्वचो निशम्याथ स ययौ दिशमुत्तरां । गत्वा च तत्र ब्रह्मत्वमगमज्ज्ञानचक्षुषा । ११५२
 ततो ब्रह्मा भुवनाम दितीयमसृजत् प्रभुः । सङ्कल्पयित्वा च पुनर्मानसैव महामनाः ।
 ततः सोऽप्यब्रवीद्वाक्यं किं कुर्माति पितामहं । पितामहसमाज्ञप्तो ब्रह्माणं समुपस्थितः ॥ ११५३
 ब्रह्मभ्यां सहितः सोऽपि भूयो भागवतीं गतः । प्राप्तश्च परमं स्थानं स तयोः पार्श्वमागतः ।
 तस्मिन्नपि गते पुनरेतदीयमसृजत् प्रभुः । मोक्षोपपत्तिकुशलं भूर्भुवं नाम तं विदुः ।
 आसाद्य सोऽपि तं धर्मात्तयोरेवागमद्गतिं । एवं पुनस्तस्योऽप्येते प्रेक्ताः शम्भोऽस्मीहात्मनः ॥ ११५४
 तान् गृहीत्वा सुतांस्तस्य प्रयातौ स्वाज्जितां गतौ । नारायणश्च भगवान् कपिलश्च यतीश्वरः ।
 यं कालं तौ गतौ मुक्तिं ब्रह्मा तं कालमेव तु । तपो घोरतरं भूयः स तपो संश्रितव्रतः ।
 न रराम ततो ब्रह्मा प्रभुरेकलेपश्चरन् । शरीराद्वात्ततो भार्या समुत्पादितवान् शुभां ।
 तपसा तेजसा चैव वर्चसा नियमेन च । सदृशीमात्मनो देवीं समर्थी लोकसर्जने ॥ ११५५
 स तथा सहितस्तत्र रेमे ब्रह्मा महातपाः । सृजन् प्रजापतीन् सर्वान् जगदानेकलक्षणं ।
 ततोऽसृजद्वै त्रिपदां गायत्रीं वेदमातरं । अकरोच्चैव चतुरो वेदान् गायत्रिसम्भवान् ।
 आत्मार्यं चासृजत् पुत्रान् लोककर्तृन् पितामहः । विश्वे प्रजानां पतयो येभ्यो लोका विनिःसृताः ।
 विश्वेशं प्रथमं नाम महातपसमात्मजं । सर्वोऽग्रमपदं पुण्यं नास्मा धर्मा स सृष्टवान् ॥ ११५६
 इत्थं मरीचिमन्त्रिश्च पुनस्तस्य पुनर्हं क्रतुं । वशिष्ठं गौतमश्चैव मृगमङ्गिरसं मनुं ।
 अथर्वभूता इत्येते ख्याताश्चैव महर्षयः । त्रयोदश सुता येषां वंशा वै संप्रतिष्ठिताः ॥ ११५७
 अदितिर्द्विर्दनुः काला अनायुः सिंहिका खसा । प्राधा क्रोधा च सुरसा विनता कद्रुर्वचः ।
 दक्षस्यैता दुहितरः कन्या द्वादश भारत । नचत्राणि च भद्रं ते सप्ताविंशतिरुज्जिताः ॥ ११५८
 मरीचेः कश्यपः पुनस्तपसा निर्मितः किल । तस्मै कन्या द्वादशेमा दक्षस्ता अन्वमन्यत ।
 नचत्राख्याश्च सोमाय वसवे दत्तवानृषिः । रोहिण्यादीनि पुण्यानि सर्वाणि जनमेजय ।
 लक्ष्मीः कीर्त्तिस्तथा साध्या विश्वा कामानुगा शुभा । देवी मरुत्वती चैव ब्रह्मणा निर्मिता पुरा ॥ ११५९
 एताः पञ्च बरिष्ठा वै सुरश्रेष्ठाय भारत । दत्ता धर्माश्च भद्रन्ती ब्रह्मणा दृष्टधर्माणां ।
 या रूपार्द्धमयी पत्नी ब्रह्मणः कामरूपिणी । सुरभिः सा तु गौर्भूत्वा ब्रह्माणं समुपस्थिता ।
 ततस्तामगमद्ब्रह्मा मैथुने लोकपूजितः । लोकसर्जनहेतुज्ञा गवामर्थाय भारत ।
 जज्ञे चैकादश सुतान् विपुत्रान् धर्मासंहितान् । रक्तसन्ध्याभ्रसदृशान् दहतस्त्रीव्रतेजसा ॥ ११६०